

ĉinaj diantoj, rozalteoj. Sed domaĝe, la pasintan nokton sabate, vandaloj bruligis la kabanon, kie ni metadas niajn ilojn, akvumtubojn, grajnoj, ktp.

En aŭgusto ni estis tre okupitaj, ĉar ni preparis feston okaze de niaj 70-a (Jeanine) kaj 75-a (Gerard) jaroj kaj invitis familianojn kaj proksimajn geamikojn. La festo okazis de la 20. ĝis la 21. 8. 2016.

La 20-an ni vizitis la faman ZOO-parkon "Beauval" en Saint-Aignan-sur-Cher, 60 kilometrojn de TOURS. Ni rendezvuis matene je la 10-a apud la parkenirejo. Ni estis 28 adoltoj kaj 9 infanoj. Ni antaŭ-petis, ke ĉiu kunportu sian tagmanĝan piknikon kaj mi mem kunportis la vesperpiknikon. Mi kuiris antaŭe kaj kongelis salajn kukojn (muffins), sukerajn kukojn, kunportis maldikajn, diverskolorajn tomatojn, rafanetojn, rijetojn, kokflugilojn, fruktojn.

Ĉar tute proksime de la parkenirejo staras vastega hangaro kun treege longaj tabloj kaj benkoj, kiu kapablas akcepti 500 personojn aŭ eble pli, ni pruntis al ni tiujn instalaĵojn. Do, je la 13-a ĉiuj revenis por kune pikniki. Kaj vespere, antaŭ foriro el la parko, ni manĝis en la sama loko, kie ni estis jam preskaŭ solaj, ĉar la ceteraj vizitantoj jam foriris. La benkoj estis bonvenaj post la tuttaga marŝado.

Ĉiuj estis kontentegaj pri tia vizito. Ni vidis 2 grandajn pandojn prunedonitajn de Ĉinio kaj multajn birdojn, serpentojn kaj diversajn aliajn bestojn. Ankaŭ fiŝlageto estas tie kun anasoj kaj diverskoloraj fiŝoj.

La parko zorgas pri multaj bestoj, minacataj de malapero el la naturo. Por nia festo, kiu okazis dum du tagoj, ni rezervis hotelon por preskaŭ ĉiu partoprenanto. La 19-an, ni iris ornamu la salonon, loki la menuojn kun la nomo de ĉiu gasto.

La postan tagon ni estis 53 personoj por la tagmanĝo, en salono, en la vilaĝo Montlouis, kie banked-organizanto kuiris la tutan manĝon. Ni mem prizorgis, aĉetis ĉiujn trinkaĵojn (tio necesigis plurajn tagojn:

aperitivo, vinoj, akvo, fruktsuko por la manĝo. Mi mem preparis senalkoholan aperitivon, kiun multaj personoj ŝategis. (Mi skribos la recepton).

La festo bonege okazis. Gefratoj, genepoj, geamikoj preparis animadon, vigligis la feston per ludoj, kantoj, rakontoj, filmoj. Ili kunportis komputilon, mikrofonon, akordionon. Estis tre bona etoso, ĉiuj estis kontentaj revidi familianojn kaj amikojn.

Reveninte hejmen, komputile mi prizorgis la diversajn fotojn kaj sendis ilin al la partoprenintoj de nia festo. Estis "granda laboro".

Nun, ĉi tie, la aktivaĵoj rekomenciĝis. La Esperanta grupo akceptis s-ron RANDIN el Svisio, poste s-ron Rainer KURZ (germano), kiu prelegis pri s-ro Reinhard SELTEN. Tiuj kunvenoj okazis en salono de nia kvartalo, tute apud ni, ĉar en la antaŭa salono de la urbodomo ni devus multe pagi kaj forlasi la lokon antaŭ la 20-a horo. – Ĉi tie, ni piknikas en la salono post la prelego kaj foriras, kiam ni volas, tio povas esti je la 22-a horo.

La E-kursoj rekomenciĝis en oktobro. Mi – Jeannine tiun ĉi jaron partoprenas akvarelan kurson. Mi nur bedaŭras, ke Gérard havas pli da malfacilaĵoj por iri el sia elektra rulseĝo al la lito.

En nia regiono okazis gravaj problemoj pro la vetero. Printempe multe pluvis kaj nun estas grava sekeco, preskaŭ ne pluvis ekde junio. La cerealkultivistoj malmulte rikoltis kaj la grajnoj havas malbonan kvaliton. Ankaŭ la vitkultivistoj malmulte rikoltis pro frostoj, hajloj, ojdio kaj botrito.

En nia regiono, ĉefe en Montlouis kaj en Vouvray, la vitkultivistoj aĉetadas traŭbojn en suda Francio. Tiamaniere, ili kapablas produkti vinon kaj tiel konservi klientojn. Tamen, ili ne rajtas vendi tiun vinon sub la kontrolita origino de Montlouis aŭ de Vouvray. En la regiono

de NANTES, kiel miaj fratoj diris, la personoj, kiuj kultivis biologie, (sen kemiaĵoj) rikoltis nenion. La vitoj estis tro malsanaj.

Jen recepto por aperitivo sen alkoholo :

- 2 litroj da ananasosuko;
 - 2 litroj da mangosuko;
 - iom da grenadino; (sodakvo kun suko)
 - 500 gr da framboj. Se ili estas glaciigitaj, aldonu ilin nur duonhoron antaŭ la servo.
 - Lastmomente aldonu grandan botelon da "Schweppes" (1,25 l aŭ 1,50 l).
- Jeannine kaj Gerard Laysemann, Tours, mallongigis jary

Ĉu vi scias, kion signifas tiu ĉi muro?

La projekto BRIKO (ĉeĥe: Akce cihla) ekzistas jam dek sep jarojn. Ĝi sukcese helpas al menshandikapuloj integriĝi, ĝi kreas por ili studkaj labor-trejnadcentrojn kaj samtempe faras reklamon por Esperanto. La muro el brikoj por karitataj celoj staris en Prago en la strato Na Příkopě de la fino de aprilo ĝis la fino de septembro 2016. Kelkaj membroj el la grupo E-mental venadis tien jam trian fojon kaj aĉetas

brikojn po 150,- Kč (6 eŭr) kaj desegnas ilin sub la slogano „Helpu helpi“. La literoj sur la brikoj tie eltenis diverslonge.

La muro kun simbolaj brikoj staris sur fama avenuo de Prago kaj enlandanoj kaj eksterlandaj turistoj multnombre tie promenis kaj fotis ĝin. <http://www.akcecihla.cz> la grupo E-mental

Grava jubileo venontjare

Antaŭ 100 jaroj forpasis la kreinto de Esperanto D-ro L. L. Zamenhof kaj antaŭ 130 jaroj estis publikigita la unuan fojon la lingvo Esperanto.

Kiel ni povas ankaŭ en la etaj kluboj fari reklamon por informi la neesperantistan publikon?

Ekzemple: se vi havas je dispono reklaman ŝranketon en la urba strato, vi certe povos tien meti ian foton kaj almenaŭ ne longan tekston pri Esperanto. Vi povas ankaŭ proponi al redaktoro de via loka radiostacio, kiam vi povus veni kaj diri ion pri Esperanto; kaj samtempe skribi al via regiona gazeto aŭ ĵurnalo ian tekston – sed kutime kaj el mia propra sperto estas necese tion fari kelkajn semajnojn pli frue, ke vi estu en vicordo.

Certe vi havos pluajn proponojn, kiujn vi povus sendi al nia redakcio kaj ni ilin plu povus publikigi. jary

Venontaj kongresoj kaj aliaj renkontiĝoj

La 102-a UK okazos en la ĉefurbo de Korea respubliko Seulo inter la 22-a kaj 29-a de julio 2017. retadreso: chrdle@kava-pech.cz

La 103-a UK okazos en Lisbono, la ĉefurbo de Portugalio, en 2018.

La 7-a kongreso de Asocio de E—Handikapuloj realiĝos en la kastelo Zámeček en Hodonín ĉe Kunštát en Moravio de la 21-a ĝis la 23-a de aprilo 2017. Tuj post la kongreso okazos tie la lingva seminario

ĝis la 28-a de aprilo 2017. Rim: la partoprenontoj de la seminario bonvolu havi la neprajn instruilojn (lernilojn)— almenaŭ vortarojn, paperon kaj skribilon (por ekzerca tradukado). La aliĝilon sendu ĝis 15.2. al redakcio de Informilo de AEH aŭ al ret-adreso: aeh@esperanto-aeu.eu.

La 69-a IFEF-kongreso okazos en la franca urbo Colmar en la tagoj 16 – 23 de majo 2017. Retadreso por aliĝiloj: jeanripoche@wanadoo.fr

La leksika formo TURISTIKO estas formo regula

(daŭrigo de Lingva angulo el la pasinta Informilo)

Lige kun la temo estas konvene atenti ankoraŭ la bazan vorton TURIST/O. Ĝi estas sendube elpruntita el la franca *tourist*, kiu estis fonto de la ceteraj nacilingvaj eŭropaj ekvivalentoj. Mi demandas, kiu estas radiko de la vorto turist/o? Ĉu „turist“? Probable la pliparto de esperantistoj respondus jese.

Sed tiun eventon oni devas negi, ĉar la franca *tourist* kaj la esperanta *tourist* konsistas el du **morfemoj**. Ni devas nepre respekti la regulon de la internacia lingvoscienco, ke **radiko estas leksika morfemo**, do vortelemanto, kiu sin prezentas kiel la **plej malgranda grupo de fonemoj** – elementa lingva signo izolita dum segmentado de vorto – kiel portanto de la baza leksika signifo, reprezentanto de la funkcio, la konstruelemanto de vorto. Oni distingas morfemojn leksikajn (= radikoj), afiksajn (= prefiksoj, sufiksoj) kaj gramatikajn (= finaĵoj).

En PAG § 342 Waringhien kaj Kalocsay notis, ke la internaciaj sufiksoj -ism kaj -ist, kiuj ne estas gluitaj al esperanta radiko, sed estas parto de internaciaj vortoj, estas nomeblaj kiel **pseŭdosufikso**. Ekzemploj: turisto (turismo), faŝisto (faŝismo). Turisto kaj faŝisto estas internaciaj vortoj, en kiuj la sufiksoido -ist (konsciu la diferencon inter sufikso kaj sufiksoido!) estas „gluita“ al fremda vorto *tur*, kiu origine estas la sonformo de la franca *tour*, evoluinta el la latina

verbo *turner* (ĉirkaŭiri, turniĝi) kaj *faŝ*, kiu devenas el la itala *fascio*, resp. la latina *fascis* (fasko de vergoj). Al la menciitaj fremdaj vortelementoj *tur* kaj *faŝ* en Esperanto mankas klaraj apartaj signifoj, nur la homoj sciantaj ties etimologion scipovas la interelementan rilaton ekspliki.

Nin interesas la vorto **turisto** kaj la rilato inter la morfemoj (elementoj) *tur* kaj *ist*, la unua elemento *tur* estas fonetika transskribo de la franca skribformo *tour*. Ĝi estas substantivo signifanta: turniĝo, ankaŭ rondiro, promeno. Ist/o signifas homon okupiĝantan pri io (vidu PAG § 342). La franca-esperanta leksika duopo rajtas esti analizata same kiel duelementa kunmetaĵo esperanta laŭ la regulo VER I (PAG § 289), la ĉefelemento de la kunmetaĵo estas la substantiva sufiksoido „ist“. La rezulto konformas al nia supozo, tur/ist/o estas homo, kiu vojaĝas pro plezuro kaj sporto, moviĝas en la naturo kaj en interesaj prilokataj lokoj laŭ lia elekto, ĉu individue, ĉu kolektive.

Pro la fremda elemento en la kunmetaĵo mi jam en la jaro 2004 tiun specon de kunmetoj nomis kiel **hibridan**, nome en la *Terminologiaj konsideroj* (eld. Kava-Pech), paĝo127. Tie mi lanĉis la novan esperantan nomon „bul/dozr/o“ por la angla terlabora maŝino *bulldozer*, anstataŭ la konfuza termino „buldoz/o“ enkondukita de Waringhien en la unua eldono de PIV (1970). Citaĵo: „La angleska „bul“ en la pozicio de determinanto kreas kun la esperanta „dozro“ (ĉeĥe: *shrnovač*, *dozer*) la **hibridan kunmetaĵon** bul/dozr/o. Hibrida kunmetaĵo estu en Esperanto natura fenomeno en la kazoj, kiam estas dezirinde preferi **internacian fakan formon** disde formo aŭtonoma, por ekstera neesperantista komunumo nekomprenebla.

La temon „tur/ist/o“ mi traktis sufiĉe, sed ne esprimis min, kiu ties vortelemento estas radiko, se ne la tuta antaŭfinaĵa hibrida duopo „turist“, foje mise konsiderata kiel radiko de pluraj laikoj kaj ankaŭ de homoj nur iom instruitaj pri lingvistiko. La morfem-duopo „tur/ist/“ enhavas du elementojn, la ĉefan kaj la flankan. **Mi senhezite konsideras radiko la ĉefelementon: „ist“.** Ĝi ja signifas homon

same kiel la tuta kunmetaĵo turisto, deklari kiel radikon la flankelementon „tur“ estas neeble, ĝi ja estas „radika prefiksoido“ (vidu PAG § 371-372).
Inĝ. Jan Werner

El la redakcio:

1) Lastatempe kelkaj membroj aŭ abonantoj transloĝiĝis al alia domo aŭ urbo kaj forgesis informi nin pri sia nova adreso. Kaj ni devis fariĝi „detektivo“, kiam Informilo revenas al ni. Ofte ne estas facile trovi la novan adreson. Ni petas, ne forgesu nin informi.

2) Certe Vi konstatis, ke antaŭ tri monatoj finiĝis sendado de Informiloj por CZ en manfaritaj flavaj kovertoj, fare de la familio Filip. Pli ol 15 jarojn ni ne bezonis aĉetadi kovertojn, la paperoj estis ankoraŭ el provizo de s-ano Vaněček. Nun ni jam devas aĉetadi blankajn kovertojn.

3) Ĉe la kontrolo de kotizoj en tiu ĉi jaro la redakcio konstatis, ke kvankam estas fino de la jaro, kelkaj membroj aŭ abonantoj de la Informilo ĝis nun ne reagis al kelkaj admonoj. Bedaŭrinde ni devas adiaŭi ilin kaj de januaro 2017 Informilojn jam ne sendadi. Ja nia asocio ricevas neniun financan subtenon, ĉion ni devas mem pagi el viaj kotizoj. Sed ni dankas al tiuj, kiuj jam pagis la kotizon por 2017.

INFORMILO – monata gazeto por esperantistoj-handikapuloj + suplemento **ANTAŬEN**
Eldonas AEH – Asocio de esperantistoj-handikapuloj
Redaktoroj: J. Rýznarová, L. Srbová, J. Kosnar
Adreso: Svaz zdravotně postižených esperantistů, Na Okrouhlíku 953/21,
530 03 PARDUBICE, CZ tel. **466 611 941** SKYPE : jary_esperanto
e-mail: aeh@esperanto-aeh.eu interreto: www.esperanto-aeh.eu
Bankovní spojení: Poštovní spořitelna, číslo účtu AEH **192150088**, kód banky **0300**
Při platbách vždy uveďte vaše členské číslo (nad vaší adresou) jako variabilní symbol!
Roční předplatné časopisu Informilo = 200,-Kč, příspěvek svazu dobrovolný.
La jarabono de Informilo 15 €. Kodo ĉe UEA: aehk-z
La redakcio ne ĉiam havas la saman opinion kiel la aŭtoroj de la artikoloj.